

בעזה י"ת

דוחתאות חקיקיות

בחשתפות הרבנים וחקיקיות
ולומדי תורה דנו יארק

מדריך לשירות

— ירחון דוחות חקיקות —

כול תשובה, מכתבם ובירורים בעניין השירות המאכלים

ב"ה. חודש מרחשון-כסלו ה'תש"ז ← שנה ג' קונטראס טו (ברך ג')

בפיקוח הרב הגאון מוה"ר משה שטרן שליט"א
הגאב"ד דקהל יסודי התורה (מלפנים אב"ד דעברעциין)

יוצא לאור ע"י

וועד הכשרות

ארגון מוקדש לתיקון מצב הכשרות

באמצעים של בירור, חקירה ודרישת
התיעצות, הودעה, והצעעה

וועד הכלשות

ארונו מוקדש לתיקון מצב הכלשות

דחתאדורות הכלשות

בשותפות הרבנים וחכמים
ולומדי תורה דנו יארק

בפישוח מוחהיר משה שטרן שליטא
גאנזיד דקהל ישוי חנינה
מלפניהם אביד דעבראציה

אבאנגענטען בלאנק אין פרייזען

וועד הכלשות דחתאדורות הכלשות

ביינגליאנט איז די סומע פון \$
 1 יאר 2 יאר 3 יאר 1 יאר לופט פאסט

אבאנגענטען פרייזען (מו אינגענטאלט ווערטען אין פאראויס) :

	אין אמריקע
אין קאנאנט, איראפע, א.ד.ג.	1 יאר
\$ 8.00	\$ 6.00
לופט פאסט 1 יאר	\$ 10.00
\$ 12.00	2 יאר
\$ 15.00	\$ 11.00
\$ 22.00	3 יאר
	\$ 16.00

נאמען

אדראעם

שטאט, לאנד, זיפ נומער (פאסט געגענט)

צייכענט או אובי דאס איז א באנייאוונג
אדער א ניע טובסקרייפשן.

- אלטער מעבער
 נייער מעבער

פאר מעד אינפארמאציע שרייבט אדער טעלעפאנירט צו :

Vaad Hakashrus, P.O.B. 56, Brooklyn, N.Y. 11228 (212) 336-4895
A Public Service Organization Dedicated to Strengthening of Kashrus
Through Research and Development

פָתִי יַאֲמִין לְבֵל דָבָר

Do you know that:

- Seemingly innocuous products are not Kosher.
- Kashrus signs, symbols and emblems are not to be taken for granted as an adherence to Kashrus standards.
- There exists a problem of Trumos and Maasros in America.
- Some Shochtim and Mashgichim do not follow the strict adherence to traditional orthodoxy.
- Some Mashgichim indiscriminately rely on intricate Heterim on a regular basis, without proper notification to the Kosher consumer.
- You would not be willing to rely in your own kitchen, on principles constantly being used by Mashgichim.

V
A
A
D
H
A
K
A
S
H
R
U
S
•

- IS DEDICATED TO STRENGHTEN KASHRUS.
- AROUSES AN AWARENESS IN KASHRUS.
- IS A PUBLIC SERVICE ORGANIZATION THAT CONDUCTS INDEPENDENT RESEARCH IN ITS FIELD.
- PUBLICIZES ITS FINDINGS IN A BI-MONTHLY BULLETIN, MADRICH L'KASHRUS WHICH IS PUBLISHED IN YIDDUSH AND ENGLISH.
- IS NOT AFFILIATED WITH ANY ORGANIZATION. DOES NOT ENDORSE ANY PRODUCT OR KASHRUS ORGANIZATION.
- INSPECTS, FURNISHES DATA, COUNSEL, GUIDANCE AND ASSISTANCE FREE OF ANY CHARGE.
- DOES NOT HAVE A PAID STAFF.
- SOLE MEANS OF SUPPORT IS FROM SUBSCRIPTIONS TO THE MADRICH AND CONTRIBUTIONS.

דבר המערבת

פארווארט

א) אויף דעם ערשותן בליך וועלן זיך אפשר א טיל לויינערס וואונדערן, „מען גיט באשריבין דעם מצב השחיטה אין אמריקע“? עס טראקט זיך או אוז קיבוץ מיט יראים ושלמים ווי עס געפינט זיך אין ניויאריך, מיט רבנים מובהקים שוחטים יראי ד', אויך אפלו אין דער-היים אויך נישט געוווען, בפרט או עס דרייט זיך א שמועה אין די גאס או דער מצב פון שחיטה האט זיך די לעצעט פאר יאהר א סאך פארבעסערט. לעת עתה אויך שא-שטיל, אלעט זעהט אויס צו זיין על צד הייתר טוב, ויאכלו ענויים וישבעו. צו וואס דארף מען טומלען און דערוועקען אלטער וואונדן.

ב) טאקו וועגן דעם מיר באמערקען און אויף וועקען דעם עולם. דער מצב אויך גאר אן אנדרער או דער ציבור שטעלט זיך פאר. נישט נאר או דער מצב האט זיך לוגמרי נישט פארבעסערט נאר אדרבא, במשך הזמן וווערט אלץ ערגער און ערגער אין געבט פון שחיטות.

ג) פארגעסט נישט רבותי! או דער דוקען ביין, דער יסוד, פון גאנץ כשרות אויך די שחיטה, אלע מיני מכשולים פון כשרות, בכללות, בי פראדוקטען קומען נישט אין פארגוליך צו די הארבקייט פון שחיטות וועלכע קען ח'ו זיין נבליות וטריפות, במלוא המובן.

ד) עס אויך שווין אין די לעצעט פאר יאהר געהרט געווארטן פון דא און דארט דבריה התעווררות און געשריינן או מען זאל. עפעס טאן געגן דעם אומפראאנטווארטליכקייט אויך דעם געבייט. אבער חזע הבתוות אויך קיין ממשידיגע זאבען נישט געתאן געווארטן

ה) אויך זיך פאר דעם ברײַטן ציבור אויך נישט באוואווט וואס עס גיט פאר איך פֿעַזְנִי שחיטה בי די פֿלִישׁ וואס מיר עסען, האבען מיר געשפירט א חוכ אויספֿירַלֶעָר צו באשריבין דעם מצב בפרטני פרטויות, וואס אויך באשריבען האט זיך שווין פון לאנג פֿאַרְלָאָגָג, אבער עס אויך נישט געתאן געווארטן ביין היינט.

מדריך לכשרות

(ו) דור הולך ודור בא. די יוראפאיאישע אידען געדענ侃ן נאר אביסעל ווי אוזו די שחיטה האט אינדרההיים אויסגעזעהן אבער דער יונגער דור וויסט ממש גארנישט, ע"כ האבן מיר גענומען צייט און מיה (און מס"ג בירוע ור"ל) נאר צופאפרשתען די זאך.

(ז) אַ ווֹדְאיַ דָּאָרְפַּ מִעֵן נִישְׁתַּ בָּאַשּׁוֹלְדִּיגָּעַן דיַ רְבָּנִים וּוּלְעֶבֶעֶן בָּאַקָּאנְטָ אַיְן שְׁחִיתָה אָוֹן שְׁרִיעַן נִישְׁתַּ, זַיְהַ אַבְּן פְּשָׁוֹט מָרוֹאָ. אַיְבָּעָרָהוּפְּטָ וּוּעַן עַס וּוּרְטָ אַוְרָק גַּעֲנוֹצָט דָּעַר כָּחַ פּוֹן פְּרָאָפְּגָּאנְדָּעָ דָּוָרָק פָּאָרְשִׁידְעָנָעָ מְעַנְשָׁעָן וּוּעְרָעָן זַיְיָ וּוּגְעַבְּוָנְדָעָן, זַיְיָ קָעְנָעָן נִישְׁתַּ אַוְפְּמָאָכָעָן קִיְיָ מוֹילָ.

(ח) מִעֵן זַעַת בְּעוֹהָר וּוּי דָּעַר יונגער דור וּוּאָקְסָט מִיטַּעַזְתָּ אָוֹן חַזִּיפּוֹת וּוּאָסְ קָוְקָט אָוִיס וּוּי אָוָם פָּאָרְשְׁטָעָנְדְּלִיכָּעָן וְאָךְ, נָאָר דָּעַר פְּרִי חַדְשָׁ (יו"ד ס"י פ"א) שְׁרִיבְּטָ אֹזְ מְאֻכְּלָות אַסְוָרוֹת אַיְיָ גּוֹרָם צַוְעָזָה אָוֹן בְּעָסְטָעָן חִינּוּךְ זַעַת מִעֵן וּוּינִיגְ פִּירָוֹת דָּעָרְפָּן.

(ט) מִיר זַעַנְעָן נְחַעֲרָר גְּעוּוֹאָרָעָן פּוֹן גְּדוּלִים וּטוּבִים מִיטַּעַנְהָ פָּאָרְוּוֹאָס מִיר פָּאָרְשְׁוּוֹיְגָעָן דָּאָס הַפְּקִירָוֹת פּוֹן דיַ שְׁחִיתָה וּוּאָס דָּאָס אַיְזָה דָּעַר שְׁוֹרֶשֶׁ פּוֹרָה רָאָשָׁה וּלְעָנָה אַיְן אַלְעָ עֲנֵנִי כְּשָׂרוֹת, הַיְתָכְנָן ע"בָה האָבָעָן מִיר אַנְגְּעָזָה אַיְן אַיְזָה אַיְזָה גַּעֲרַעַכְתָּעָ.

(י) אַוְרָק אַיְן דיַ לְעַצְתָּעָ צִיְעָנָן האָבָעָן זַיְר גַּעַמְעָרֶט דיַ פָּאָרָה שִׁידְעָנָעָ אַוְמָגְלִיקָעָן רְחַ"ל הַן בְּרוֹחָנִיות וְהַן בְּגַשְׁמִיוֹת, חַסְמָרָ שְׁעָרוֹת רָאָשָׁה, הַנְּסָתְרוֹת לְהָיָה אַלְקִינּוֹ וּוּאָס דָּעַר גּוֹרָם דָּעַרְצָוּ קָעָן זַיְיָ, אַבְּעָר הַגְּנָלוֹת לְנוֹ וּלְבִנְיָנוֹ אַרְיִינְצּוֹטְרָאָכְטָעָן אֹז דָּאָס אַלְעָס קָוְמָת נָאָר פּוֹן מְאֻכְּלָות אַסְוָרוֹת, אַזְוִי וּוּעַס האָבָעָן שְׁוִין מַעַיד גְּעוּוֹן גָּאוֹנִים וּצְדִיקִים

(א") מִיר האָפָעָן אֹז דָּוָרָק דָּעַם אַרְטִיקָעָל וּוּעַט אַרְוִיסְקּוּמָעָן אַקְיָדָוָשָׁ אָוֹן אַתְּיקָוּן גְּדוֹלָה בְּעַנְיָנִי שְׁחִיתָה וּפְעוּלָה הַיְבִרְדִּינוֹ תְּרַצָּה עַס זַאל נְתָרָבָה וּוּעְרָעָן בַּיְ אַנוֹ דיַ קְדוּשָׁה אָוֹן טְהָרָה אָוֹן זַאל נְתָרָוָם וּוּעְרָעָן קְרָן הַתּוֹרָה וּיְשָׂרָאֵל עד בֵּית גּוֹאֵל צְדָקָה וּמְלִכָּנוֹ בְּרָאָשָׁנוֹ בְּמַהְרָה דִּין בְּרוּבָה רְחָמִיו וּחֲסִידָיו אָמָן.

שחיטה פון גסוט אין אמריקע

מיור פאנגען און א טעריע פון בארכיטטען וועגן די פלייש אינדוסטרי אין אמריקע. דער בארכיט איז אן אלגעה-מיינער איבערבליך וואס עס טוחט זיך אין דעם געביט, בכללות. דאס איז נאך נישט קיון דירקטער דין ווחשבו-אדער בעהאנדרולוג פון א געויסע שחיטה.

שחיטה אמאָל

(א) שוחט: איז אלע דורות בי די לעצעע צייטען איז די אומנוּת פון שחיטה געווען א מלاكت שמים וועלכער איז געווען רעספֿעקטֿרַט. מען האט זיך באזיגען דערצּו מיט געויסע געפֿילען, מיט אקטונג און וואַזאָמְקִיט. עס איז געווען באטראקט אלס א איזדעלע פֿאָך וועלכער באשטייט פון יראת שמים, קענטניז איז הלכות שחיטה, מיטעראַשאָפט און ערפאַהָרָונָג (רבינו יונה בס' שערי'eshuv).

דער שוחט איז באצ'אַהָלֶט געווארען פון די קהילַה, און ער איז נישט געווען פֿאָרְשְׁקָלָאָפּט צום בעל הבִּית. מען האט נישט צוגעלאֹט אוֹ דער קָצֵב וְאָלְשָׁטִין אֲבָנָר דעם שוחט בשעת בְּדִיקַת הריאָה און דערצּו נאָך צו אַיִלָּעָן די אַרְבָּעָט פון שוחט, ווילַ דִּישְׂחִיתָה איז געווען אַלְאָנוֹזָאמָע (עיין שו"ח ש"מ מהד"ק ח"ב סי' מ"ח ובטו"ד סי' ק"ז ודע"ת ס"ק ע"א).

(ב) מעשה השחיטה: מען פֿלְעָגַט אַרְאָפְּלִיְּגָעַן די בהמה אוּף דער ערְד מיטן האלוֹ אַרְוִיַּת. די העלפֿערַט פֿלְעָגַעַן אַירַק צּוּבִּינְדָּעַן די פֿיר פִּיס אַז די בהמה זאל נישט קענען שטוויסען. דער שוחט פֿלְעָגַט שְׁחִיטָעָן פון אוּבָּעָן אַרְאָפּ אַז נישט פָּטָן אַונְטָעָן אַרְוִיַּת. דער נאָך פֿלְעָגַט ער פֿיְהָלָעָן מיט די הענט אַון באטראקטען מיט די אוּיגָעָן צוּ עס אַיז אַדוֹרָק גַּעַשְׁנִיטָעָן געווארען רוב פון די סִימְנִים (העברת די). עס אַיז פֿאָרָהָאנָעָן אַ תְּקָנָה קְדוּמָה אַו אַ שְׁוָחָט וְוי עַהֲרְלִיךְ ער זאל נישט זִין זאל נישט שְׁחִיטָעָן אַרְבָּעָט עס אַיז נישט דאָ נאָך אַיִינָר וְעַלְכָּעָר זאל בְּדִיקַת זִין אַון פֿאָרָעָכְתָּעָן וַיְיַעַשׂ חַלְפִּים. דאס אַיז גַּעַטְוָה געווארען אלס אַן אַגְּנָגָנוּמָעָן תְּקָנָה.

דער שוחט האט געמוֹת בערנְגָּעָן דעם חַלְפִּי צום רב לְכָה"פּ אַיז מַהְל אַין חַדְשָׁה. חֻזְּק וְוָאָס דער רב פֿלְעָגַט אַפְּט מַהְל גִּין צוּ די שְׁחִיתָה באַקְוּעָן די חַלְפִּים וּכְרִי (עיין שו"ת חת"ס חי"ד סי' י"ג).

בדיקת פנים

דער שוחט אַדְעָר אַזְוִיְּטָר בְּדִיקַת פֿלְעָגַט לאַנְצָוָם אַרְיִינְלִיְּגָן זִין האנט אַז די גּוֹף פון די בהמה בְּדִיקַת צוּ זִין די לְנוּגָן. ער לִיְגַּט אַרְיִין זִין האנט צוּוַיְשָׁעַן

מודרין לבשרות

די לונגען אין די ווענט פון די בהמה. עס האט געמוות געטאָן ווערט געלאָסן כדיאָ צו פילען אויב עס איי נישט באַהאָפֿטָעָן די לונג צום פֿעְטָעָן אַדְעָר צום ווֹאנֶט (דּוֹפָן) פון די בהמה, וועכלע דאס באַוּוּיּוֹט אוֹעַס איי פֿאָרָהָאנָעָן אַמְּגַלְיכָע פֿרָאָגָע פון אָסִרְכָּא, אָן אוֹרֵן אַנְדְּעָרָע שָׁאָלוֹת וועכלע דער שָׁוֹחֵט זַעֲהַת אַינְעוּוּיִינִיג. צ.ב.ש. אַיְנְגַעַשְׂרִימְפָּעָן די לונג (צְמַקָּה) וּכוֹ.

אויב דער בודק לִיגַּט שְׁנָעֵל אַרְיִין זַיִן הָאנְט, איי זַיִעַר מְגַלְיכָע אָז עָד צּוֹשִׁיְּדָי די לִונְגָּ פָּוּן די בְּהָמָה דָּאָס מִיְּנַט אָז די סִירְכָּא ווערט צּוֹרִיסְעָן אָזְן עָרְ פִּיהָלֶט עָס בְּכָל נִישְׁטָה, אויב עס איי נִשְׁטָה שְׁטָאָרָק באַהאָפֿטָעָן. עס טְרַעְפָּט אַפְּט אָז עס איי זַיִעַר שְׁוֹאָךְ — וּוֹיְנִיג — באַהאָפֿטָעָן אָזְן מִיט אַקְּלִינְעָם שְׁטוֹפָ אַדְעָר דּוֹק ווערט די סִירְכָּא צּוֹשִׁיְּדָי אָזְן אַפְּגָעִירִיסְעָן, דּוּרִיבָּרָה האָט עָרְ דָּאָרָף מַעַן בּוֹדָק זַיִן מִתְּנוּתָה אָזְן יְשֻׁוּב הַדָּעָת, אַיְנְגָּ פָּוּן די וּוֹיכְטִיגְסְּטָה קְוֹאַלְּסִיקְאַצְּיָּס פּוֹנוּנָם בּוֹדָק אָזְן אָז עָרְ זָאָל זַיִן אָמוֹמָחָה מְרַגְּנִישָׁ צּוֹ זַיִן מִיט די הַעֲנָט (אַוִּיסְעָר די יְדִיעָת אָזְן בְּקִיּוֹת אָזְן דִּינִי בְּדִיקָת הַרְּיָה). די בְּדִיקָת ווערט אַגְּעָרוּפָעָן בְּדִיקָת פְּנִים, וּוְיִלְלָה מַעַן אָזְן בּוֹדָק די לִונְגָּ אַיְנְגַעַשְׂרִימְפָּעָן פָּוּן בְּהָמָה.

אויב דער בודק האָט גַּעַפְּלִיט אָז אַסִּירְכָּא פָּוּן לִונְגָּ אָזְן באַהאָפֿטָעָן צּוֹם פּוֹטָעָן פָּוּן די בְּהָמָה האָט עָרְ גַּעַדְאָרְפָּט זַיִן פֿאָרָזִיכְטָגָן נַאֲצְׁלָוָעָן די סִירְכָּא מִיט פּוֹטָעָנס [ד.ה.]. עָד טָהָרָה נִשְׁטָה אַפְּרִיסְעָן די סִירְכָּא וּוְיִלְלָה עָרְ דָּאָרָף טְרַעְפָּעָן די סִירְכָּא אַיְ�ְדוּרִיסְעָן, דּוּרִיבָּרָה האָט עָרְ גַּעַמוֹת מִטְּרִיסְעָן אַבְּיַסְעָל פּוֹטָעָן אַדְוָם די סִירְכָּא] אָזְן כְּדִי וועָן עָרְ וּוֹעַט אַרְוִיסְעָנוּמָעָן די לִונְגָּ זָאָל זַיִן נִשְׁטָה אַפְּרִיסְעָן די סִירְכָּא, אויב מַעַן רִיסְטָ אַדְאָפָּ די סִירְכָּא אָזְן מַעַן לְאֹזֶט נִשְׁטָה נַאֲךָ מִיט קִיְּזָן פּוֹטָעָנס אָזְן מְגַלְיכָע אָזְן מַעַן טְרַעְפָּט נִשְׁטָה מַעַרְהָ די סִירְכָּא אָזְן מַעַן קָעָן שְׁוִין נִשְׁטָה בּוֹדָק זַיִן די לִונְגָּ מִמְּלָא אָזְן די בְּהָמָה עַפְּגָיִיל הַלְּכָה טְרִיפָה.

בְּשַׁעַת דָּעָר בּוֹדָק לִיגַּט אַרְיִין זַיִן הָאנְט בּוֹדָק צּוֹ זַיִן טָהָרָה עָרְ נִשְׁטָה טְרָאָכְטָעָן וועגען קִיְּזָן שָׁוּם אַנְדְּעָרָע זָאָךְ עָרְ מוֹזָק קָאַנְצְּעַנְטְּרִירָעָן נָאָר אוֹיפָּה די הרְגָשָׁה, צּוֹ פִּיהָלָעָן ווּאָסָס עָס טְוֹהָת זַיִן אַיְנְגַעַשְׂרִימְפָּעָן אָזְן די בְּהָמָה.

בדיקת חוץ

אין אלָע אַרְטָאָדָקְסִישָׁע מִקְומָה האָט מַעַן שְׁטָעְנְדִּיגָּ גַּעֲמָאָכָט אָז אַוִּיסְעָנוּוּיִינְגְּסָטָע בְּדִיקָה, אֲפִילּוּ אוֹיב מַעַן זַיִן קָאַנְצְּעַנְטְּרִירָעָן נָאָר אוֹיפָּה די פְּנִים, פְּלָעָגָט מַעַן די לִונְגָּ אַוִּיפְּכְּלָאָזָעָן אָזְן בּוֹדָק זַיִן — בְּדִיקָת חוץ.

(א) מַעַן האָט אַרְוִיסְעָנוּמָעָן די לִונְגָּעָן פָּוּן בְּהָמָה אָזְן בְּאַקּוּקְט, בְּאַטְרָאָכְט, אָזְן מַעַין גַּעַוּעָן אִין יְעַדְעָן פָּרְטָ פָּוּן לִונְגָּ. בּוֹדָק זַיִן די צְהָלָל, אָזְן די צְוָרָה פָּוּן די אָנוֹנוֹת, בְּאַטְרָאָכְטָעָן צּוֹ די סִירְכָּא אָזְן באַהאָפֿטָעָן אַדְעָר עָס הַעֲנָגָט. בְּאַטְרָאָכְטָעָן די בּוּוֹתָה, אָזְן באַטְרָאָכְטָעָן אלָע חַלְקִים פָּוּן די לִונְגָּ.

(ב) נַאֲךָ דָּעָם פְּלָעָגָט מַעַן אַוִּיפְּכְּלָאָזָעָן די לִונְגָּ [זַעֲהָן] צּוֹ עָס איי נִשְׁטָה לעַכְעָרִיגָּ] אָזְן אַרְאָפְּנָעָנוּמָעָן די סִירְכָּא אָוּיפָּה די פְּלָעָצָעָר ווּאוּ די סִירְכָּא אִיז גַּעַוּעָן האָט מַעַן גַּעַדְאָרְפָּט אַרְוִיָּה לִיְגָעָן ווּאָסְעָר כְּדִי צּוֹ זַעֲהָן אוֹיב עָס אִיז לעַכְעָרִיגָּ אַדְעָר נִשְׁטָה. אוֹיב עָס אִיז דָּא אָלָא ווערט דָּאָרָט אָוּיפָּה דָּעָם פְּלָאָץ אַכְּבָּעוּוֹת (בְּלָעוּלָעָךְ בְּלָעָיָץ), די ווּאָסְעָר אִיז מְבִצְבָּץ (עָס שְׁפְּרִינְגְּ).

מודריך לברשות

אלעס איז געטאן געווארען מיט מתינוט, ישוב הדעת און גרייס פארזיכטיקיט.

ג) די בודקיט פלעגן זיין יידאים ושלמים, חרדים לדבר ד', ווי פלעגן איז בעאהאלט ווערטן פון די קהילה. אויב עס איז געווען אַ שאלָה פְּלַעֲגֵט מִן פְּלַעֲגֵן דעם מו"ז,راب"ד, אדער רב פון שטאט וועלעכער איז געווען אחראי אויף די גאנצע שחייטה.

ד) מען האט נישט געדארפט גיין זוכען אלע חלקים וועלעכע באלאנגען צו דער בהמה, וויל אן אמדערע בהמה איז נישט געגענט געווארען ביי ווי לאנג מען האט נישט געגענדיגט מיט די ערשות בהמה. עס איז נישט געווען וויכטיג צו האלטען א גאנצען סיסטום פון קאמפליצירטע נומערען אויף יעוען חלק פון בהמה.

שחיטה היינט איז אמריקע

א) דער בארכט רעלעקטירט נישט איבער די שחיטה וועלעכע ווערטן פארקופט אלץ בשר כשר. עס איז איבערציגט געווארען איז כמעט אלע דזונע שחיטות זענען נישט כשר. מיר באידען נאר די גלאט קרער שחיטה.

ב) בدلלוֹת — עס איז בליע"ה דא א גורייסער קיבוץ פון אידען כ"י איז פלאין, און דערצ'ו עסט מען פלייש טאג טעליך. דעריבער האט מען איז אמריקע אויסגעארבעט גאנץ אן אנדערן סיסטום פון שחיטה.

ג) נאר פאלגענדיג די אמריקאנער סיסטום פון מאסען פראדוקצייע אויף אַנְסְעַמְבָּלִי לִין, האבען די שלاكت הייזער פלאנירט אן ענליך סיסטום פאר זיינער צוועק.

ד) עס איז פארשטענדליך איז מען טאהר ח"ז נישט פארגלייכען אַ פְּעַקְטָּאֵר וועלעכער פְּאַקְט לְמַשְׁלֵךְ, פְּנִינְיָאֵר צְעַהָן טויזענט קענס אַ שָׁהָה, צו אַ שלاكت הוּא. אַין אַ גְּעוּנְטִילִיכָּעָה פְּאַבְּרִיךָ מְאַכְּט דָּעָר בְּעֵל הַבַּיִת דָּעָם חַשְׁבָּן, דעם אופֶן, דעם שנעעלקייט, פון די פראדוקצייע. ער איז דער וועלעכער טילט אַין די ארבעט לוייט זיין וואונטש כדי די געשעפט זאל ברענגען ווי מער רוח.

ה) איבער בי שחיטה וועלעכע איז אַ רְוַחְנִיוֹת/דִּינְגָּעָה פְּרָנְסָה וואלט אַיְגְּעַנְטִילִיךְ אלעס גְּעַבְּרוּכְט בְּעַמָּן ווערטן לוייט דעם וואונטש פון דעם רב וועלעכע דארף זיין דער בְּעֵל הַבַּיִת פָּנָן אַ רְוַחְנִיוֹת/דִּינְגָּעָה גַּעֲשַׁעַפֶּט, אַדְעָר לוייט דעם וואונטש פון שוחט ובדק וועלעכע שטעלען אַין גַּעַפֶּר זיינער נְשָׁמָה אַין דעם גאנצען כל וועלעכער געניסען פון די שחיטה, דורך זיין פאן.

ו) ליידער איז נישט צו גלייבען איז די שלاكت הייזער ארבעטען אויף דעם זעלבען אופֶן ווי סיי וועלעכע פְּאַבְּרִיךָ אַין לאָנְדָן, די שוחטים און בודקיט אַין אַיךְ דער בְּעֵל המכשיד זענען משועבד צום בְּעֵל הַבַּיִת פָּנָן פְּלִישָׁ פְּאַבְּרִיךָ, דער בְּעֵל הַבַּיִת טילט אַין די ארבעט, דעם אופֶן, אַין די שנעעלקייט דערפֶן. מיט די הווטלְלִיְהוּ מְפָאַרְטָה שֶׁ יֵד אַיִי וְשֶׁלְאָוָרְהָ אַרְתָּה יְהֻדִּי רְהָאָרְהָ טְהָרָה שְׂמָה וְהָרָה

מדריך לשירות

וועלכער איז א פשוט ער פועל האט מורה פאר זיין פאסטען, אויב ער וועט נישט ארבעטען לoit דעם וואונטש פון בעל הבית.

ז) אויב צוליב די שטאטע ארבעטען פון אין שווחט וועט דער בעה"ב שאדען האבען פון דער רוח, איז פארשטענדייך או ער וועט איהם נישט האלטען אפי ער זאל זיין אין אומן יד, ירא ד', צונגפאסט פאר זיין פאן.

ח) אפיקיעל באקומט יעדער שווחט די זעלכע געהאלט, עס איז פארהאנען פלאצעער או אויב דער בעל הבית זעהט או א געויסער ער שווחט ארבעטען שנעלער באקומט עהר צו, אין די זיט, מעהר ווי די אנדער שעוחטים, משך הזמן געווארונט זיך צו דער שווחט (צוליב די נגעה פון געלל) צו שעחט אלץ מעהר און מעהר. מיט יעדען שווחט וועלכע דער בעל הבית שטארט זיך איזין דורך זיין שנעלקייט ברענט ער ארפאפ זיין פריאו פון איסארבעטען אלע בהמות און עופות, (קוקט איז קומענדיגען נומבער ביי פראגעס און ענטפערט).

ט) אויף יעדער בהמה וועלכע ווערט גע'שחתען דורך דעם שווחט זענען פארהאנען צענדייגער גוים וועלכע ארבעטען דערויף דערנאָך. דעריבער קען זיך דער שווחט נישט אפרעהן אפי פאר אין מינוט, ער האלט אויף צענדייגער ארבײיטער.

י) אין די רוח צייט וועלכע דער שווחט האט, דארף ער טאהן אלע פריואטע זאכען, הנקות, דאוונגען, עסען, שמוען, זיך ארום וואשען פון די שמוץ און בלוט וכ'רו. און דערצוו קומט נאך צו דאס שטעלען די חלפים וואס דאס פאדערט פיהל צייט און ישוב הדעת. וואס נאך דעם אלעם בלייבט כמעט נישט קיין צייט זיך אפצורעהן פון די שווערע ארבעטען, ווען ער שטעלט זיך צו נאך אמאַל שעחט זיך ער נאך אלץ איסגעומוטשעט.

יא) אווי ווי עס איז נישט פארהאנען קיין סאָך שטעל-פארטערטערטס פאר די פאָך פון שעחיטה, קומט אויס אפט מהל און דער שווחט קען נישט בליבן איז דער הימים וועגן סי' וועלכער סי'בה, עס טרעדט זיך אפט או דער שווחט האט א מיחוש און גיט און מיטן שעחט זיין ווילען.

יב) עס זענען פארהאנען פאלען ווען אפי דער שווחט אדרער בודק פילט או ער איז מיד און האט נישט קיין ריכטיגער הרגשה אדרער ער מוח אורייסיגין איז ביה"כ קען ער זיך נישט ערלייבען אפצושטעלען פון די שווערע ארבעטען.

יג) די כוונה פון די נייע שעחיטה סיסטעם איז אלץ ווי מעהר פראדויצירען, און מעהר פאַרדינען. דאס ווענד זיך איז אינז וויניגער שעוחטים און משבחים. יעדער שעחט טרעדט זיך אנדערע מעטאדען ווי אווי דאס צו ערמיגליךען, סוף כל סוף איז דער שווחט נישט קיין מלאר, אייניגע זענען נישט בודק דעם חלך כסדר גענוג גוט, אייניגע מאכען נאר הבהאָה (כבי עופות), (ביטע קוקט איז קומענדיגען נומבער ביי עופות). מען פראַבריט שטאַנדיג נאך צו לאזען עפֿעס איזין זאָך או מען זאל קענען שנעלער אנגין מיט די ארבעטען.

יד) נאך א קורצע צייט וואס דער שווחט געווארונט זיך צו די שנעלע ארבעטען פארלירט ער דעם גאנצען הרגש או ער איז עוטק בעבודת הקודש, ער פיהלט זיך

מודרין כבשות

ווײ א פשוטער ארבגעטער וועלעכער ארבגעט לווייט דער טאללאנג פון בעל האיטה.
וועגן זהיירות און די מעשה השחיטה איז נישטא אפּי קיין צייט צו טראקטען
דערפּון, און א וודאי נישט דאס אומצופּרין.

טו) דער רב המכשוי ווערט באצאלט פון דעם בעל האיטה און ער איז
ליידער אפהונגיג דערויף פאָר די פרנסה פון זיין משפה, עס איז נישט ביכלהו צו
טרישען דעם גאנצען סיסטטס פון שחיטה. צופּיל קען ער זיך נישט אַקעגען שטעלען
דעם בעל האיטה וויל ער קען פֿאָרלְיעָן זיין פֿאָסטען.

טו) אַפְּילו די משגיתים וועלעכע ווערט באצאלט פון א קהילה קענען
איך נישט אליך אויפּטאן, וויל די קהילה איז אויך א שותף איז די שחיטה
געשעט.

שותטים

א) די כשותות פון שחיטה איז אינגעאנצען אפהונגיג איז דעם התנהgorה פון
שותט אדרער בוחק, זיין ערליךקייט ברעננט די תוכאות פון כשרות, אויב ער איז
ニישט מוקדק כחות השורה אויף יעדען שריט, איז ער ח"ו מאכיל דעם ציבור
טריפּוֹת.

ב) אויסער דעם בודק אלײַן קען קיינער נישט וויסען אויב דער בוחק האט
מייט א קליענים שטוף אַראָפּגּוּרִיסען אַסְּרִיכָא, וכדומה, אלעס ווונט זיך אויף דעם
שותט ובוחק, ווי עהරליך ער איז.

ג) דאס נאָגָעָלָזָעָנִיקִיט פון די היימישע גלאָטָע שחיטה האט געבעננט
דערצָו אָס האט זיך אויפּגעשטעלט היינט צו טאג אָמאָדרָעָנָע גלאָטָע שחיטה
(ニישט היימישע) וואָס דארט געפּינָע זיך שוחטים וועלעכע זונען נחשד אויף חילול
שבת, שוחטים וועלעכע באַלְאָגָעָן צו נִיְּטְ-קָלָאָס, שוחטים וועלעכע שויימען
בחורובות וכדומה, און זיין פֿאָרְקִיּוּפַּעַן פֿאָרְטִּוּזְנְטָעָר אַידָּעָן פֿלִישָׁ אַלְסָ
גלאָט כשר (קוקט איז קומענדייגען נומבער ביי פֿרָאָגָעָס אַון ענטפּערָס).

מעשה השחיטה בי בהמות

א) קיין שום שחיטה איז אַמְּעָרֵיךְ אַיז נישט ווי אַמְּאָל — ליגענדיג אויף
דער ערֶד. עס זונען פֿאָרָאַן צוּווּי ערְלִיּ אָפּוּנִים ווי מען שחת דא אַין לאָנד.

1) שחיטה תלויי — די בהמה הענט איז די לוּפְטָ מִיטָּ די פִּיסָּ
צְגֻעָבָנוּדָעָן צו אָקִיִּט, אָהָלְפּּעָר חָאָפּּט אָהָן דעם קָאָפּ פון בהמה אַן
ציְהָתָ עַס אוֹרִיףּ צָוּם רָוּקָעָן, דָּרְעָנָאָךְ שָׁחַט דָּרָר שָׁוֹחֵט מִיטָּ די שָׁאָרְפִּקִּיט
אוֹרִיפּּצָּוּן.

2) מִיטָּ אַפְּעָן — די בהמה גִּיְתָ אַרְיִיךְ אַין אָמָשִׁין, דָּרָר מַאֲשִׁין
טוּחָט אַוְּתָאָמָטִישָׁ באָפּּעָסִיגָּעָן דעם גּוֹפּ אַון דעם קָאָפּ, דָּרָר קָאָפּ ווּעָרָט
אוֹרִיףּ גַּעֲהַוְּבָעָן דָּרָךְ די מַאֲשִׁין, דָּרָר שָׁוֹחֵט פון אָוּנְטָעָן אַרְיִיךְ.

ב) אָפּּט מַהְלָל טָרָעָט זַיִן אָז דָּרָר שָׁוֹחֵט גִּיְתָ בְּכָל נִישְׁטָ אַדְרָךְ מִיטָּ די
הָאָנָט אוֹרִיףּ די סִימְנִים בְּזַיִן זַיִן צוּרָבָ פָּוָן די סִימְנִים זַיִן צְוָנִיטָעָן, צְוָלִיב
אַיְלָעָנִישָׁ, (עַיִן שְׁמַיִּחְ סִיִּי כְּהַ סִיִּי אַ),

מדריך לבשרות

ג) דער שוחט מוו שחתטען הויך בייס האלדו נאנט צום קאפא, וויל אויב נישט מאכט ער שאדען דעם בעל הבית, וואס דאס אין גורם הגרכות (ד"ה ער שוחט נישט אויפן ריכטיגען פלאץ).

ד) עס זענען פארהאגען פאלען ביי קעלבער און לעמער, אפי' ביי גאנץ גלאטוע או נאר אין שוחט שחט. דער שוחט האט נישט גענוג צייט געהעריג בעדק צו זיין דעם חלף. פארשטייט זיך איז עס טראפעט זיך איז דער חלף ווערט פגום. [מאהאל וווען מען האט נאר גע'שחתטען אין בחמה אויף אמאל געלאַסגענערהייט, אין געווין גענוג צייט בעדק זיין דעם חלף און דאך האט דער שוחט נישט גע'שחתטען נאר אויב עס אין געווין נאך איינער דערביי, דאס אין געווין אן אנגענוּמָעָנָעָן חקנה ביי אלע דורות].

(ה) רוב היימישע שלاكت הייזער שחתטען בערך זעכציג בהמות אין שעה. ביי די מאידערנערע שחיטות שחט מען פון 57 בייז 100 בהמות אַ שעה.

(ו) אווי ווי מען שחט אסאך בהמות אַ שעה און כ"ב וואו מען שחט זעכציג און מעהָר, קומט אויס אַז עס ווערט שטענדיג גע'שחתטען אין אינס נאכען אנדערן. עס פאדערט זיך אַ קאנטראָל צו וויסען וועלעכע קאמט אַדער אנדערע חלק באַלנגט צו וועלעכע בחמה, וויל אויב עס טראפעט זיך אַ טריפה דארף מען וויסען וועלעכע חלקים גייען דערמיט מען זאל זיין נישט פֿאַרְקּוּפֿעָן פֿאַרְכּשָׁר. צוילב דעם האבען די שלاكت הייזער איינגעפֿוּז אַ סיסטעם פֿון גומערען.

(ז) דער בלאמבירער מוו אַרום גיינ פון אין פלאץ צום צוויטען צו בלאמבירען די זיטלאָך, די צווג, און לעבער. די חלקים ליגען נישט אויף אין פלאץ. עס מאכט זיך טוועתים, ער קען בלאמבירען די צווג פון אין בחמה און די זיטעל פון אַנדערע בחמה וועלעכע איי מעגליך נישט כשר, מיט דעם חשבון אַז עס איי דער זעלבער נומער.

שטעלען און בודק זיין חלפים

א) עס איי איינגעפֿרֶט ביי אלע שוחטים, דא אין אמריקע (אהן קיין שום אויסנאָם), אַז נאך דעם ווי מען שחט אַ פֿאַר בחמות, גייט מען אַיבער מיט דעם חלף זיין דעם שארף שטיין כדי דער חלף זאל זיין שארטער. דאס ווערט געטאן דורך דרייבען דעם חלף אַ פֿאַר מאהאל אויף און אראט אויף דעם שארף שטיין.

עפֿי הילכה מוו מען בודק זיין דעם חלף נאך דעם ווי מען גייט אַיבער מיטן חלף אויף דעם שטיין. די בדיקה מוו זיין די זעלבע ווי ווען מען איי בודק פֿאַר די שחיטה. עס פֿאַדערט זיך זעקס בדיקות (צוווי בדיקות אויף אלע דרי זיטען). עס איי נישט גענוג בהולכה והובאה אלין, דער טעם דערפֿון איי וויל עס איי מעגליך או דער חלף ווערט ערגרער דורך דעם שארטען אויף דעם שטיין (עין בשם "ח ס' י"ד ובמ"א סקל"ג ובאַהֲלֵל י'צְחָק ס' י"ג בוכחות חמים ד"ה ראיית ושפתי והב ס' ק ה').

לאמיר מאכען אַ שטייקעל חשבון: אויב עס ווערט געשאַכְטָן צוועשען אַכְצִיג אַז הונדרט בחמות אַ שעה דורך אין שוחט. שטייט לעבען איהם דער

מדריך לכשרות

אם מחרר שhort וועלכער אויז אויז בודק די חלפים בחולכה והובאה אוין ארכטעס פארלאנטס זיך פארארעט ער די חליפט (אליגטמן האט ער קילינגען נישט מעחד ווי צוויי, דריי חליפים).

עפ"י הלכה מה מען בודק זיין שטעמדייג דעת חלף זיער לאנגזאמ, מיט גוריים כוונה, מיט קאנגעטריריטע געדאנקען, מיט פיהל ישוב הדעת כד זו קענען האבען אין הרגשה אויף א קלינגען פגימה (עיין שם"ח סי' עסיף ז').

"עצט טראקט אריך וואס עס דארך אלץ געטהון ווערטן אין די קורצע צייט פון וויניגער ווי א מינוט: א) אפואשען דעת חלף; ב) איבערגין אויף דעת חלף שטיטליך בחולכה והובאה (אויף אין אראפ); ג) איבערגין מיט דעת חלף אויף דעת שטיין; ד) מאכען א בדיקה אויף דעת חלף אויף אלע דריי זיטען [די שארפקיט אויף דעת שפיין פון חלף, אוין די צוויי זיטען פון שארפקיט]. אויף אין אראפ — סך הכל, זעם בדיקות; ה) אוין דערצו אויך פאראעלעטען דעת חלף, אויב עס פארלאנטס זיך — לאט אלעס מה געטהון ווערטן עפ"י הלכה מיט גראיס מתינות אוין ישוב הדעת.

שטעלט זיך די פראגען, ווי פיהל מתנות אוין ישוב הדעת אויז מעגליך צו טווחן אויז פיהל זאכען אין אויז קורצע צייט?
[אייב מען שhort נאר פופציג בהמות א שעה, פאראדינט מען בסך-הכל נאר בערך צעהן סעקדודעס].

בדיקת פנים

א) נאך דער שחייבת שניית מען אויף די בהמה כדי דער בודק זאל קענען ארײַנְלִיגָן זיך האנד ארום די לונג. די בדיקה ווערט געמאכט ווען די בהמה ליגט אויף דער ערעד.

עס זענען פאראאנען פלאצער (בי די מאדרערגען גלאטע שחייבות) וואו די בדיה ווערט געמאכט ווען די בהמה פארט אויף א קיט. בי די פלאצער פארט אויך דער בודק אויף א באָוּגַלִיכָען טישעל. אויף אוא אונז אויז זיער שוער צו מאכען א גינדליך בדיקה. פאָרָעָנוֹג איז שוער מרגיש צו זיין אוין אלעס באָטראָאכען.

ב) דער בודק ליגט שועל אריך די האנט צו שפַֿרְעָן אויב עס איז באָהָאָפָעָן די לונג דורך א סִרְכָּא צו די בהמה. די מתנות, ישוב הדעת אוין הרגשה וועלכע פאָדָרָעָט זיך פָּאָר די בדיקה איז כמעט אומגעלאַך אויסצופִּיהָרָעָן (עיין שם"ח סי' ל"ט סעיף ב'). עס טראָעָט כסוד או צוֹלֵב די שְׁנָעָלְקִיָּת פון די האנט, וועלכע מה באָטָאָפָעָן אלע זיטען פון לונג, רִיסְט זיך אראפ א קלינגען סידָרָא אַינְגָאנְצָעָן איז מינוט ציטט בודק זיין יעדע בהמה.

ג) די פּוֹסְקִים וועלכע רעדען פון די בדיקת פנים טווחן שטאָרָק וואָרָעָן או די בדיקות זאלען זיך נישט יאנגען די אָרְבָּעָט, אוין זאלען נישט האבען קין מורה פון קין קילינגעם נאר זיין געלאָסָעָן מיט גוריים ישוב הדעת, מיר וועלען דא איבער עצען זיער לשון:

דער ווֹרָתָה הוֹבָחָה שְׂרִיבֶּת, דער בודק זאל אַכְטָוָנָג געבען ער זאל נישט בודק זיין שְׁנָעָלָע, ער דארך זיין אָגְרִיסְטְּוּרִיָּה שְׂמִים פּוֹנְקָס ווי דער שhort, אוין בשעת ער איז בודק זאל ער נישט מסיח דעתה זיין פון באָשְׁעָפָּרָה, אוין ער זאל גָּרְנִינְשָׁט טראָאָכָעָן קִין פְּרָעָמְדָע זאָכָעָן וואָס גַּעֲהָעָרָס נִשְׁתָּוֹט צו די בדיקה, אוין ער זאל נישט

מדריך לשירות

רעדען מיט קיין שום מענטש דעמאלאס, ער זאל שטיען מיט מורה און מיט פחד בשעת ווען ער איז בדוק די לונג אועס זאל איהם נישט אינטערעסערען קיין שום פרמעדען זאך, כי בנפשו דבר וחטא הרבים חוליו בו (תורת זבה, דרכ'ה צי' ל'ט, מ"א).

ד) מיר קענען נישט אראס לייגען די חסרונות פון יעדען שלאלכט הויז באונדר. וואס מיר שריבען דא איז און אלגעמיינע איבערבליק פון חסרונות וואס זענען שייך אויף רוכ פלעצער. אויב אויף א געויסען פלאז זענען נישט דא אלע חסרונות וואס וווערט דא אויסגערכעכענט, זענען אבעו פארהאנען אנדערע חסרונות וואס זענען דא נישט אויסגערכעכענט. בי די גרויסע שעיטה-פלעצער מוח די בדיקת פנים אנגנין זיינער שנעל מכמה טעמי.

ה) אוזו ווי עס וווערט גע'שחטן בערך זעכציג בהמות א שעה פארשטייט זיך או פאר דעם בדוק קומט איז צו באקוקען א יעדע בהמה נישט מעהר ווי איז אינציגע מינוט, און אפי' ווען מען זאל שחתן זויינגעראַבליכט נאך אַהֲלָבָעּ מִנְוָנָעּ.

ו) מיר ווועלען אויסערכעגען וואס דער בדוק דארף אלץ טאן איז די איז אינציגע מינוט, ווועלען מיר פארשטיין זויפל צייטעס בליבט איבער צו באקוקען און בטראקטען די לונג, און דערצו זויפל ישוב הדעת עס איז מגליק אַז עהֲרָזָלָה האבען.

ז) ווען דער בדוק קומט צו די בהמה קען עהֲרָזָלָה נישט באלאד אריניליגען זיינע הענט ווילע עס שטיען צוויות העלפערס ווועלכע דארטען שינדען די הויט פון בהמה, ווען די העלפערס האבען אַפְּגַעַשׂ וּנְדַעַן אַבְּטַעַלְלָה פון בויך, הערט דעמאלאט קען דער שוחט אריניליגען זיינע הענט אינעוויניג.

ט) קודם מוועהער באטאפען די ביה הכווות אויב עס איז נישט נסרך.
(באטאפען) צום דופן (וואנט) פון טרפז.

ט) דערנאָר מוועהער מאכען דריי שניטען איז די וואנט פון דעם טרפז.
י) ער מווע אַרְיִינְגִּין מיט זיינע הענט איז די ביעז זייטען פון די בהמה.
יא) ער מווע באטאפען אַרְוֹם די לונג, יעדע אונה און יעדע אומה
מווע באטאפען וווערען. דאס הייסט או פיניך אונז אונז צוויות אומות ווועלכע געפינגען
יזיך אויף די לונג מווע גוט באטאפען און בטראקטען, אויך די ווּרְדָּאָמוּן
בודק זיין.

יב) אלעס מווע געטאן וווערען מיט גרויס פאריזיטקייט און געלאַסענקייט
(מתיינות) אוּז עהֲרָזָלָה נישט אַפְּרִיְסָעּן אַסְּרִיכָּא.

יג) בשעת דער בדוק איז מרגיש און בדוק די לונג וווערט די בהמה
געשאַקעלט פון פיהר אַדְרָעָה פִּינְפִּינְג הַעֲלֵפֶרֶס וּוּלְעֵכֶעֶר אַרְבָּעָטָעָן אויף די בהמה.
איינגעָר אַרְבִּיטִיט בְּיִם זִיְתִּים פָּוֹן קָאָפָּא אַרְוֹם די קָנָה וּוּאָס אַיז אַיִּינְס מיט די לונג. דער
גוּיַּנִּיטִיט מיט אַמְּעֵסָעָר אַרְוֹם די פָּעָטָעָנָס בֵּין אַרְוֹם די אַונְגָּתָה. וּוּאָס זַיְעָרָאָס אַסְּאָך
מַאְהָלָה וּוּעָרָט מיט גַּעַשְׁנוּטָעָן סִירְכָּוֹת. אויך דארף דער שוחט אַכְּטָוָנָג גַּעַבָּעָן אוּז דער
מעסער זאל עס נישט צוּשְׁנִידָעָן די הויט, וּוּאָס דאס אַיז גָּוָרָם אַבְּיַלְבּוֹל הַדָּעָה פָּאָר
דָּעָם בְּדֻוק. צוּוִי שִׁינְדָעָן די הויט, צוּוִי שִׁינְדָעָן די פִּיס פָּוֹן בהמה. פָּאַרְשְׁטוּנְדָלִיךְ אַז
דאָס שָׁאָקָלָעָן קָעָן (ח"ו) גָּוָרָם זִיְן אַרְפְּרִיְסָעּן סִירְכָּוֹת. (דאָס טַרְעָפָט זִיךְ נָאָר
בֵּין פְּלָעַעַצָּר).

יד) עס שטיעט אַרְבִּיטִיט צוּ קָאָפָּעָנָס פָּוֹן די בהמה, זִיְן אַרְבִּיטִיט אַיז אויף
צַוְּשִׁנְדָעָן די בויך פָּוֹן בהמה, מיט אַגְּרוּסָעּן עַלְקַטְרִישָׁעָן זַעַג. עהֲרָזָלָה נִזְקָדָה

מדריך לכשרות

וילדי ארבעת מה אנגין. בשעה דער בדוק דארף מצטמעס זיין זיין אלע כוונוה צו באטראכטען וויפיל סירכות עס איז דא און וואו די סירכות ליגען, אויף וועלעכע שפץ פון די אונא, טרפעט וויער אפט או דער גוי פאנגען אן צו דריילען מיט דעם אטמאטישען זעג, דער בדוק מה שנעל ענדיגען די בדיקה, וויל ער האט מורה ער וועט געשעדייגט ווועדען פון זעג (די הצלטערס זענען גוים, זיין יאגען זיך זיער, און יאגען די בדקים).

(ט) נאך די בדיקת פנים דארף דער בדוק גיין א מהלך פון צוואנציג בי פערציג פוס כי אויף צו שרייבען אויף א טאוועל וואס ער האט געפונען. ער שרייבט (וואס דאס געמט צייט) ברמיה וואס און ווי ער האט געפונען סירכות אין די בהמה, און צוליב יאגעניש קען ער נישט אופישרייבען אלעס פינקלין.

(ז) למשל איינע פון די אונות וווערען אנטגרופען מהפצלת (ויל דאס צוטיילט זיך אויף מערערע טילען) די אונא האט 6 עקען. יעט אויב עס טרפעט זיך א סירכא אויף די אונא שרייבט דער בדוק נישט מעהו ווי די צוויי אוחיות,,מַפּ'' וואס דאס מיינט מהפצלת, אבער ער שרייבט נישט אויף וועלעכע פון די 6 עקען פון די מהפצלת ער האט געטראפען די סירכא, וואס נאן דעם איז מעגליך און דער בדוק חוץ צוליב איילעניש זאל דאס נישט טרערען.

(י) וווען דער בדוק גיט צום טאוועל מה ער אכטונג בעבען, וויל עס וווערט אדורך געפירות בהמות אויף דעם קיטט, פט איז א סכנה דארט צו שטיין וויל עס קען חיליה אויף פאלען די בהמה אויף דעם מענטש. אסאך מאהן מה דער בדוק ווארטען עטיליכע סעקונדרעס בייז די בהמה וווערט אדורך געפירת, (בי איז מאסען שחיטה איז יעדע סעקונדרע א גרויסער חשבון, וויל ער האלט אויף צענדייגער ארבײיטער).

(ח) דאס אלעס מה דער בדוק דורך מאכען און טאן אין איינציגיג מינוט. און דערעו מה דאס געטאן וווערען מיט ישוב הדעת און מהינוט.

גלאט און נישט גלאט

(א) אין יעדער שלאקט הריז זענען דא צוויי-ערלייח שחייטות, גלאט גערופענע און נישט גלאט, דאס וועלעכע דער גלאטער בדוק וויל נישט געמען געמט איבער דער אנדערער בדוק פון די נישט גלאט.

(ב) אויב דער בדוק טרפעט א סירכא וועלעכע די בהמה איז נישט ראי צו נוצען פאר די גלאט שעיטה וווערט די בהמה. איבערוגעגעבען פאר דעם בדוק פון די נישט גלאט שעיטה וואס וווערט פארקויפט אלס כשר פאר מאדרגןנו אידען.

(ג) בי די מאדרגנו גלאט שעיטה שרייבט מען נישט איפען טאוועל נאר מען שרייבט מיטן מיל פאר דעם בדוק חוץ. בי דער בהמה קומט און צום בדוק חוץ, פארגעסט ער וואס דער בדוק פנים האט איהם געואגט, וויל אין צוישען האט ער בדוק געווין עטיליכע בהמות.

מודריך לכשרות

ד) עס זענען דא זייניג בהמות וועלעכע זענען אינגןצען גלאט איזו ווי די אמאהילגע גערוטעגע גלאט פלייש, פון די היינטיגע גלאט פליישען ווערען ארפאפונגונמען רירין און קליינע סירכות. אבער עס איזו נישט דא קיין ישוב הדעת, וועלעכע פאדערט זיך מבחין צו זיין צוישען זיין און עס איזו ממש אמעמיגליך צו זאגען או די אלע בהמות וועלעכע ווערען פארקופט פאר גלאט, זענען ריכטיג גלאט.

בדיקת חוץ

א) זענען די בהמה — מיט דעם נומבער וועלעכע דער בודק פנים האט אングעצייכענט או עס קען זיין גלאט — קומט אן צום בודק חוץ בלואט ער אויף די לונג (מיט א מאשיין) און איזו בזדק דורך מייעך ומישמוש אין בדיקת פושרין. דארט וואו מען שחת ארום זעכציג (60) בהמות א שעה איזו צום בעסטען פאל נאר דא צויזי-האלב מינוט צייט בזדק צו זיין, עס פאדערט זיך געלאסענקייט און פארזיכטיקיט אראפונגונמען די רירין און סירכות, עס איזו זיינער שווער בזדק צו זיין מיט פושרין אויף אוא שיעלע סיסטעם. און מען טראקט אריין וויפיל ארבבעט דער בודק חוץ דארף ארייניגין אין די מינוטען, איזו ממש נישט צו גלויבען. ארישבלאווען, מייעך ומישמוש, פושרין. און ועל כולם, באטראקטען מיט ישוב הדעת וואס עס איז, ווי איזו צו באהאנזילען וכדומה.

ב) עס זענען פארהאנען פלאצער וואו מען שחת מעהר ווי זעכציג א שעה בליבט נישט איבער אפיילו איזן מינוט פאר בדיקת חוץ. די בדיקה מתונה וועלעכער ווערט דערמאנט אין הלכה איזו אינגןצען בטל געווארען איז די אמעריקאנער מסען פראודקצייע. דער מכשול דערטן איז זעלבספארשטענדליך. די נישט גלאט נעמען אראפ אפיילו גראיטע סירכות, עס איז בכל נישט ווי אמאליגע נישט גלאט וויל. מי יון, איז די היינטיגע גלאט זאלען זיין איזו ווי די אמאליגע סחט כשר.

בלאמברען

א) איזו ווי עס ווערען גע'שחתען בהמות איזנס נאכן אנדען, ארבבעטען אלע ארביטערס אויף פיהל בהמות מיט איזן מהאל. בעפאהר מען טודט פעטשטעלען די כשרות פון די בהמה דורך דעם בזדק חוץ, איז שווין פארטילט געווארען די קעס און די אנדען חלקים פאר ארביטער צו ארביטען דערויף.

ב) עס מוז געפיטרט ווערען א פונקטיליכער החשבון צו וויסען וועלעכע צוונג געהער צו וועלעכען קאָפ, און וועלעכער קאָפ געהערט צו וועלעכע אברים. און דער בזדק חוץ שרייבט אויף דעם טאוועל או די סירפאָטן איז געויסע בהמה איזו טריפה אדרער עס איזו נישט גלאט, מוז דער בלאמברען נאָק דעם קאָפ און איזע חלקים כדי זיין אויך מטריף צו זיין.

ג) צויליב דעם טומל און שנעלקייט וועלעכער הערשט איז שלאכט הויז קען מען טרעפען א צוונג אングעצייכענט טריפה און אויף א זיטעל פון די זעלבע בהמה איז אングעצייכענט כשר אדרער גלאט כשר.

ד) דער בלאמברען איז דער וועלעכער איז אחראי או נאר די כשר'ע, אדרער גלאט בהמות זאלען ווערען פארזיגעלט מיט די בלאמבע. נאר נאכדעם ווי

דער בדוק חווין האט בדוק געועען אוין בעגעבען זיין אורתיל מג דער בלאמביירער ארייף ליינן די בלאמבע.

אין א טיל מקומות (ביי מאדרנע גלאטע שחיתות) זענען גוים די בלאמביירערס. ביי רוב פון די חד'ישע גלאטע שחיתות זענען שומרי חומ'ץ די וועלעכע ליגען די בלאמבעס.

(ה) עס איז בכל נישט דא קיין שום קאנטראאל ארייף די בלאמבעס. דער רב המכשיר אדרער זיין משגיח האט נישט קיין שום אתריות ארייף די בלאמבעס. עס ווערט נישט געפירות קיין חשבון וויפיל עס איז דא, וויפיל עס איז אוריינען געווארען, וויפיל איז געליבען. דער בעל הבית אלין באשטעלט די בלאמבעס, ער האלט דאס ביי זיך איז אפסיס, הפקר. דער בלאמביירר (וועלעכער דארף הייסען דער משגיח און איז לידער נאר א פשוטיער ארביטראָר) נעמט וויפיל ער וויל און וווען ער וויל, עס פארשטייט זיך או דער בעל הבית נעמט אויך וויפיל ער וויל. עס איז באקנט או בעלי בתים אלין ליגען בלאמבעס וווען זיך ווילען און אוריינען זיך ווילען. עס איז אויך דא אסאָך בוטשערס וועלעכע האבן ביי זיך בלאמבעס.

(ו) ארייף א טיל ערטרער ליגען די בלאמבעס הפקר און שלاكت הוין. עס איז פריי פאר יעדען צו נעמען. עס דאכט זיך צו או די בלאמבעס זענען בלוי פאר מראית עין און זיך זענען איז זיינער א שואכער מאס פון קאנטראאל.

(ז) וווען מען לאדענט און די טראָק מיט די פלייש אווקצופירען, איז קיינער נישט דארט בדוק צו זיין או נאר די געוויסע בלאמביירטש סחרה זאל וווען אנגעלאדענט.

אין פריזער (קילער-צימער)

נאך דעם ווי די בהמה ווערט בלאמביירט ליגעט מען עס ארין אין פריזער ארייף 12 ביי 24 שעעה. די בהמה ווערט קודם ארגומגעוויקעלט מיט א גרויסען טיכעל, עס איז מעגליך או די טוך ערહאלט א גריסע פראצענט זאליך וועלעכע ברעננט צו די שאלת פון נמלח בלא הדחה. זיך גלאטע שחיתות זענען מזיקק או די וווארע זאל נישט ערહאלטען זאליך.

טראנט פארטאָציע

די פלייש קומט און צום גרויס הענדלער אדרער בוטשער אום אויסגעיאלצען, דער בוטשער מאכט עס אלין כשר, רוב חד'ישע גלאטע פליישן דערוגרייכען דעם בוטשער אין די דריי טען.

עס זענען פארהאנען ביי מאדרנע גלאטע שחיתות וועלעכע דאס טראנספארטאָציע נעמט לענגער פון דריי טאג צוליב דאס וויטקיטט פון שלاكت הוין צום בוטשער אדרער גרויס הענדלער, אדרער צוליב אנדערע סיבות, און דעםאלט העלפט שוין נישט דאס אויסזאלצען (ש"ע י"ד סי' ס"ט סעיף י"ב), און לידער ווערט דאס אווי פארקייפט.

האלסעלער (גרויס-הענדלער)

(א) נישט אלע האלסעלער זענען שומרי חומ'ץ. זיך האבען בכלל נישט קיין נאמנות.

מודיריך לברשות

ב) עס זענען פארהאנען האלסעילער שומרי חומ"ץ וועלכע פארקופען
אורך טריפה/גע פלייש, ר"ל.

ג) עס זענען פארהאנען האלסעילער שומרי חומ"ץ וועלכע האנדלען מיט
גלאטע פלייש און אויך מיט נישט גלאטע וועלכע דופן זיך „כשר“. זיין טענה ען
או די נישט גלאטע ווערט נאר פארקופט פאר די וועלכע זענען נישט מדקדק
אויף גלאט. דער האלסעילער האט נישט קיין נאמנות דערויף. מיר האבען זיך
אייבערצייגט פון פיעל פאלען או אפילו בוטשערס וועלכע פארקופען נאר גלאט,
הابען באקומוונ פלייש און די גלאטע חתימות און פלאמבעס. עס ווערט
פארטויישט ביימ האלסעילער.

ד) אפילו די וועלכע האנדלען נאר מיט גלאטע פליישען, פארקופען (אלע
אחן קיין שום אייסנאמ) פארשידענע גלאטע פליישען. די איינקייפערס וועלכע
זענען מהדר אויף א געויסטע שחיטה אדרער פון א געויסטע קהילה, וויסען נישט איז
די פלייש וועלכע זיין באקומוונ איז מעגליך פון אן אנדער שחיטה, און נישט פון
זיעיג געוואנטשענע שחיטה.

ה) מען האט שווין געכאנט א טיל האלסעילערס וועלכע פארקופען ממש
טריפה פלייש אלס כשר. איז סוחר האט מעד נישט קיין שום נאמנות. דער
פראלעלען איז, או עס ווערט גארנישט געטאן דערצו (י"ד סי' קי"ט סי' י"ט).

פליש-געשעפט (בוטשער-סטאר)

א) עס איז פארהאנען בוטשער-סטארס וואס האבען נישט קיין השגהה.
מען פאללאוט זיך אויף דעם בעה"ב וועלכער הייסט א שומר חומ"ץ.

ב) די וועלכע האבען יא אן השגהה פון א רב האבען נישט קיין השגהה
חמידית צו זעהן די סחרה וווען עס קומט און, און זיין אווי מען מאכט כשר
שטענדיק, און דער גאנצער גאנגע אין געשעפט.

ג) די פאָר וועלכע האבען יא אן השגהה חמידית ווערט דער משגיח
באצאלט פון בעה"ב און מליא איז ער אינגאנצען אונטער זיין איינפלוס, צויליב
פרנסה. (דער משגיח דארף ווערטן באצאלט פון די קהילה-קאסע, און זיך זאלען
זיין זיין בעליך-בטים. די קהילה טאהר נישט זיין קיין שותך אין פלייש-געשעפט,
ווע פארשטענדליך).

ד) אויב מען זעהט אויף דעם בוטשער-סטאר א טאול פון אן השגהה פון
וועלכען רב עס זאל זיין, מיינט דאס נאר נישט או דער רב גיט א השגהה אויף די
שחיטה. דער רב איז מסתמא קיין מאל נישט געווען בי די שחיטה און וויסט בכל
נישט ווי די שחיטה זעהט אויס דאס אין אמריקע, (זעה אין פראגען און ענטפערס
באריכות). די השגהה איז נאר אויף די מליחה, ניקור, וכדומה. רוב מאהן איז דאס
נאר אן הדרעה או ער קען דעם בעה"ב, און או דער בעה"ב פרעגת איהם די שאלות
וועגן מליחה ניקור וכדומה. באווייז האט איהר או די השגהה איז נאר אויף דעם
כשר-מאכען, פון דעם פאקט או א גרויסטע טיל פון די רבנים מכשירים אויף די
סטארס, עסען אלין נישט פון די פליישען וואס ווערטן פאקופט איז זיעירע
סטארס, זיין לאזען פאר זיך שחתן עקסטרע [דאס אלין ווארט איז טונקעלע
שאטען אויף די כשרות פון די שחיטה].

(ה) אסאך מאהיל ליפערט דער בוטשער פלייש פאר דעם קונה דורך א גז. עס פאדערט זיך א חותם בעוך חותם, און עס איז נישט דא.

(ו) עס טראפעט או דער בעל הבית לאוֹט איבער דעם גוי אלין אין געשעפעט. איבערהייפט ביינאכט נאך דעם ווי דער בעל הבית גיט איהים און די סחרה איז נאך נישט געליפערט געווארען צו די קומינס, גיט דער בעה"ב איבער דעם שליסעל צו דעם גוי וועלעכער ליפערט (דעליוווערט).

אויך ברעננט מען איז אסאך געשעפעטן דאס פלייש פארטאנס און די גרים האבען דאס שליסעל. זיין טראגען דאס ארין איז פודז'ידער, וואס דארט ליגט פלייש און חותמות.

אויך קומט א סאך מאל פלייש צו געשעפעטן און קיין גלאטע חותמות, און דארט וואו עס איז נישט דא קיין השגחה איז נישט דא ווער עס זיך אומוקען דעריך.

אויף די אלע אויבען-דערמאנטע פעלערס איז דא דער איסור פון בשער שנתעלם מן העין, (ד.ה. פלייש וואס דאס אויג פון איז האט פארעהה), וואס איז אסור עפ"י שו"ע סימן ס"ג.

די מעשה השחיטה פון לעמער (כבשים)

א) אויסער די אלע דערמאנטע פראבלעטען בי די גסות שחיטה, איז בי די לעמער פארהאנען נאך איז גרייסער פראלעלום וועלעכע געפינט זיך בי עצם מעשה השחיטה. עס זונען פארהאנען זיער אסאך שומרי חומץ וועלעכע זונען מזוקדק נישט צו עסן קיין לעמער-פליש (קאטש זיין עסן פון די גלאטע רינדרען שחיטה).

די פראבלעטען זונען ווי פאלגענד:

ב) די לעמער האבען זיער אסאך האר (וואל) אויף דער פלאץ פון בית השחיטה. דאס איז גרים או דער חלף וועס זיער שנעל פגום. דערצו ווערט שטענדיק פארפלאנטערט מאראסט, שטינדליך איז די האר. די האר ווערט פארקנופט וכדומה. דאס ברעננט דערצו או עס איז פוגם דעם חלף בשעת די שחיטה.

ג) אויך דארף מען זיין געווארענט וועגןן חלהה, אוו ווי עס שטייט איז שו"ע, שם"ח (ס"י כ"ד סעיף ט"י"ב) או מען דארף זיין געווארענט ווען מען שחט לעמער צוליעב די הלהה תחת צמר המוסך.

ד) דער חת"ס שרייבט, „עס איז באווארסט או עס איז דער סדר פון סכין עס זאל פגום ווערן פון דעם האלדו פון שאף וועלעכע זונען פיהל מיט זאמט און ערעד, אפילו זונען איז געווארינט אראפ צו נעמען די האר און אפואשען דאס פלאץ.“

ה) צוליעב די אלע פראבלעטען איז שטענדיג געווונן דער מנהג אפשערען די האר פון האלדו בי די בית השחיטה און גנט אפואשען דאס פלאץ פאר די שחיטה כד עס זאל פארקמען וויניגער פגימות, מיט דעם אלען פלאגעט זיך נאך אלץ מאכען פגימות (עין בשוח"ת דברי מלכיא' ח"ג ס"י מ"א, ובבינה אדים שעיר רוח"ז ס"י י"א).

מדיריך לשירות

1) בי דה היינטיגע שחיטה שערט מען בכל נישט אם די האר פון די לעמער, מען מאכט נאר א שביל (ד.ה. מען צושיד די וואל). עס אי נישט ריכטיג איזו צו טאן לכתהילה (שמ"ח ס"י כ"ד ס"י י"ב). איזו ווי דער האלדז איזו פוחל מיט מאוראסט, מאכט זיך דורך דעם זיער אסאך פגימות, און עס אי נישט דא קיין ציט צובאקווקען און אווחדי נישט מתקן זיין דעם חלף.

2) אויסער די דערמאונט פראבלעם, שטיטט נאר איין שוחט בי דה שחיטה פון לעמער. די שחיטה איי א שוערצע, צוליעב די פיהילע פגימות און אויך צוליעב די עצם מעשה החיטה וועלעכע איי שוערער פון גסות, אפלו צוויי שוחטים זענען אויך וויניג צו די מלאה.

מיר וויסטען פון א פאל וואו מען האט געוואלאט אײַנפֿירען דא אין אמריקע א בשריע שחיטה פון לעמער און דער שוחט האט נישט געוואלאט שחתן און דעם וואס דער רב זאל מיטקומען אין שלاكت הויי און אלין באקוקען דעם חלף נאר יעדען לערמעל. נאר אגאנצעט טאג שחיטה איי געלביבען אינגעאנצען איין לעמעל, וואס דער רב האט געוואגט און דער חלף איי גוט. פון דעם אלין קענט אידער שיין זעהן וויסל שוחטים מיט חלופים מען וואלאט געדארפֿט האבען פאר אונזער נוּוִיְאַרְקָעֶר שחיטות. און מילא פארשטייט זיך, ווי צוּוֹיְפֿעַל האפטיג עס איי די כשרה פון די לעמער דא אין נוּוִיְאַרְקָעֶר, וואס ווערט גע'שַׁחֲתַן טוּזַנְטַעַר וועכנטליך.

3) עס איי דא זיער אסאך סיוכות בי די בדיקות (ניסיונט ווי געוויסע סוחרים רעדען איין די קונים או בי לעמער איי פארהאנען וויניגער סיוכות).

די קעלבער שחיטה

אויך ווי עס איי באוואוסט או די קעלבער שחיטה איי מעחד מהודר צוליב די קליגע צהיל פון סיוכות וועלעכע געפֿינַען זיך בי זיין, ווילען מיר אויסמערקיום מאכען דעם ציבור או דאס איי נישט וויכטיג איין אמריקע.

א) אין יוראָס פֿלְעַגְתּ מֵעַן שְׁחַתְּן קָעַלְבָּרְ פּוֹן דְּרִיְּ-פּֿיְּעָר וּוְאַכְּעָן, דְּרִיבְּכָרְ האבען זיין נישט געהאט קיין שום סיוכה. די גאר גלאטע בהמות זענען געוען קעלבער, אונשי מעשה פֿלְעַגְתּ מֵהָדָר זיין נאר צו עסען קעלבער פֿלְיִישַׁ.

ב) דא אין אמריקע שחת מען גויסטע קעלבער פון ערליך חדשים, די קעלבער וועגן א פאר הונדערט פונט, און די קעלבער זענען נאר אסאך ערגען ווי די בהמות לגבי גלאט.

ג) ווי עס איי גוט באקאנט איי פארהאנען א גרעסערע פֿרְאַצְעַנְטַ גַּלְאַטְעַ בְּיַיְדְּ בְּהַמּוֹת וּבְיַיְדְּ דְּהַיְנִינְגְּעַעַטְעַ קָעַלְבָּרְ.

ד) בי די קעלבער איי אויך פארהאנען די פראבלען או נאר איין שוחט שחת און נישט צורי ווי עס דאריך זיין.

בְּיַיְמַן עַנְדִּיגְעַן דַּעַמְּגַעַן אַרְטִּיקָל וּוְיַלְעַן מִיד נָאָר אַמְּאָל דֻּרְמָאַנְעַן די לִיְּנִינְעַס אוּ מִיד נַעֲמַעַן פּוֹלָעַ אַחֲרוֹת אוּפְּרַעַם אַלְעַס וּוְאָס מִיד האָבָן דָּא גַּעַשְׂרַבְעַן. מִיד זענען גְּרִיטְעַט צו אַיבָּעַד צִיְּגַעַן פָּאָר יַעֲדַעַן עַרְנְסְטַעַן מַעַנְטַשׁ וּוְאָס וּוְיַעַסְעַן. דַּעַמְּתַן דִּי אַלְעַ אַיְבָּזְעַטְעַ טַעַנְוֹתַ.

שםען בענין

געקט מספֿר טויל בפֿרְדָּס אָות שִׁי
מהגאָבָּד משאָמלוי זצ"ל

דעַר גאנַק מהה"ש אַבּוּהַבּ זיַּע אַין סְפֵר הַזְּכָרָנוֹת (פרק ב' מהל' שחיטה) שרייבט, אויבַּ עַס ווֹאלְטַ מְגַלְּךָ גַּעֲוָעַן פָּאָר דַּעַם פָּאָלָק צַו עֲקִיזֶתְּטִירָעָן אָחָן פְּלִישָׁ, ווֹאלְטָעַן אָנוֹנוֹעָרָעַ חַכְמִים שְׁוִין לְאָגַג מְבָטַל גַּעֲוָעַן דָּאָס פָּאָר פָּוּן שְׁחִיטָה. אַיבְּרָהָוִיפְּט אַין דִּי הַיְּנִיטִיגָּע צַיְּעַטָּעַן וְעַן זַיְּעַר אַסָּאָר מְעַנְשָׁעַן לְאוֹעַן זַיְּקָרִין אַין דַּעַר פָּאָר. עַס אַיְן אַוִּיסְעָרְגָּעָוָונְטָלִיךְ גְּרִינְגַּן צַוְּקוּמָעַן צַוְּמָשָׁלוֹת, רְגָלָ, סִיְּעָמָדָן פָּאָר אַיחַד אַין טַיְּ פָּאָר אַרְבִּים. דַּעַר שְׁוֹלְדַּלְדָּלְגַּט אַרְיָף דִּי וּוּלְעָכָבָן גִּיבָּעָן דַּעַם צַוְּשָׁהָטָעָן.

דעַר חַתְּמַס טְוּפָר אַין דִּי שְׂוּוֹת (או"ח סי' ר"ה) שְׁרִיבָט אָז דַּעַר מֶלֶךְ זַקְעַן וּכְסִיל (מִעֵן מִיְּנִינְתַּדְעַמְּ דַּעַם יְצָהָר) זַיְּצָט אַרְיָף אַשְׁטוֹלָל פָּוּן דְּרִיְּ פִּיטָּס: א) פָּוּן חַוְּנִים וּוּלְעָכָבָן פְּרִיעָן אַרְוִיס מְחוֹץ לְמַחְנָה דִּי תְּפָלוֹת פָּוּן אַידִישָׁע קִינְדָּעָר וּכְרָ, ב) פָּוּן שְׁוֹחָטִים וּוּלְעָכָבָן זַעֲנָעַן מְאַכְּלָנְבִּילָוֹת וּטְרִיפָּוֹת פָּאָר אַידִישָׁע קִינְדָּעָר, ג) פָּוּן סְפִּירִים וּוּלְעָכָבָן שְׁרִיבָעָן פְּסָולָעָתְּפִּילִין אַין מְזוֹוֹת. דָּאָס אַיְן שְׁוֹן גַּעַנְגָּגָר דַּעַם יְצָרָה, מַעַר דָּאָרִי עַד שְׁוֹן נִישְׁתָּ.

עַס וּוּרְטַ גַּעַרְעָנְגַּט אַין מְעַשָּׂה רְבָּה אַותְּ צִיְּ פָּוּן וּוּלְיָנָעַר גַּאַן זצ"ל, אָז עַס אַיְן בְּעָסָעָר צַוְּעַן מִלְּכִיגָּעָמָכְלִים אָסָמְשָׁבָת וְיַי זַעֲנָעַן פָּוּן אַבְּהָמָה וּוּלְעָכָבָן אַיְן גַּעַשְׁתְּעַן גַּעַוְאָרָעָן אַהֲן דַּעַם וּוּסָס אַיְן גַּעַשְׁתְּעַן גַּעַוְאָרָעָן אַיבָּעָר דַּעַם שְׁוֹוֹת.

דעַר דָּבְרִי חַיִּים אַין דִּי שְׂוּוֹת (יו"ד חָלָק א' סי' ז') שְׁרִיבָט אָז עַר הַאֲטָגְיַוְּהָן אַסָּאָר יְרָא הַשֵּׁם אָנֵן לְמוֹדֵי תּוֹרָה וּוּלְעָכָבָן זַעֲנָעַן פְּאַרְדוֹאַרְבָּעָן גַּיְוָאָרָעָן נַאֲךָ דַּעַם וְיַי זַעֲנָעַן גַּעַוְאָרָעָן שְׁוֹוֹתִים. דָוָרְךָ שְׁוֹחָטִים וּוּלְעָכָבָן זַעֲנָעַן גַּעַוְעָן קְלִים, זַעֲנָעַן זַיְּעַר אַסָּאָר קְהָלוֹת אַין דִּיְתְּשָׁלָאָנד אַרְוִיס פָּוּן אַידִישָׁע דָת, רְחַלְל (שְׂוּוֹת דָבְרִי חַיִּים שָׁם).

אַיְן חַבּוֹאָת שָׂוָר שְׁטִיטָה אָז דַּעַר שְׁוֹחָט מְוּזִין אַיְן יְרָא שְׁמִים מְרֻבִּים. דָאָס יְרָאָת שְׁמִים זַאֲלַ זַיְּקָרְעָנְעָן אַרְיָף זַיְּקָרְעָן פְּנִים. אוֹיבַּ נִישְׁתָּ וּוּרְטַ עַר אַלְיַין פְּאַרְדוֹאַרְבָּעָן אַלְיַין מַעַר אַיְן מַעַר, אָנֵן מְמַלָּא פְּאַרְדוֹאַרְבָּעָן עַר אַיְן אַנְדָּרָעָר וּוּלְעָכָבָן עַסְעָן פָּוּן זַיְּקָרְעָן, זַיְּקָרְעָן פְּיָהָל מִיטָּתָּוֹמָה בַּיְּזַיְּ זַיְּ וּוּרְעָעָן אַפְּיקְוּרִיסִים.

אַיְךְ בֵּין זַיְּכָרְעָר אָז דָאָס וּוּסָס מְעַן אַיְן גּוֹרְגּוֹרָה אַקְעָגָעָן דִּי שְׁחִיטָות, אַיְן דִּי הַיְּנִיטִיגָּע צַיְּעַטָּעַן, אַיְן נַאֲרַ וַיְיַלְלַ מִעֵן הַאֲטָגְיַוְּהָן זַיְּקָרְעָן נִישְׁתָּ אַומְגָעְקָטָט רִיכְטִיגָּ אַרְיָף דִּי שְׁוֹחָטִים, אַזְוֵי וְיַי עַס פְּאַרְלָאַנְגָּט זַיְּ.

(“טויל בפֿרְדָּס” מערבת שהיתה פָּוּן שְׁאָמְלָיוּרָר רְבָּה זצ"ל)

מדריך לכשרות

פעטהשטעלונגגען

אכטונג: נאר די פראדוקטען וועלעכע זענען איסטרוקטיר דא געמאלדען זענען פעטהשטעלונגגען געווארען. אנדערע פראדוקטען פון די זעלבע פירמא אדרער אונטער די זעלבע השגהה (ווי צ.ב.ש.®, און אנדערע, אדרף א השגהה פון אן אינדיוידואלן רב). אדרף באונדער אונטערזוכט ווערטן.

ווערטער וועלעכע ווערטן גענוצט אין די פעטהשטעלונגגען

בשר בתכליות

א שפייז וועלעכע די כשרות דערפון איז קלאהר אהן קיין שום חשש; אדרער א שפייז וועלעכע פאדרערט זיך אן השגהה דערויף און עס ווערט פראדוצירט אונטער א ריכטיגע השגהה, אין א פאבריך וועלעכע ערצעיגט נאר בשיע מאכליים, דורך שומרי תומ"ץ.

בשר

א שפייז וועלעכע איז פארכזוייגט און עס איז כשר בלי שום פקפק, ווי צ.ב.ש. און עס ווערט ערצעיגט אין א פאבריך וועלעכע ערצעיגט אויב נישט בשיע מאכליים און עס פאדרערט זיך שטענדיג צו בשערן די כלים, וכודומה.

אין די אפטילונג זענען דא אסטך צווייגען, חילוקים, און שטופען אויב וועלעכע עס איז נישט מגליק מארך צו זיין בי יעדע פראדוקט. די אונטערשטעה שורה איז איז די פראדוקט איז נישט די זעלבע ווי עסנעווארג וועלעכע ווערטן געמאקט אין אייגענעם קאן.

אויב עס איז א מאכל אויב וועלעכע עס פאדרערט זיך א בירור וויל עס קען פארהאנען זיין חילוקי דיעות דערויף, לייגען מיר פאר די פאקטען פאאר די ליאנערס או יעדער זאל קענען אורטילען לויט זיין פארשטאנד, אדרער פרעגען א מורה הורה.

אין להשתמש

א שפייז וועלעכע איז רעקאמענדירט נישט צו ניצען, כאטש איז אויב א טיל קען מען נישט זיכער שריבען אסורה, אבער וויבאלד עס איז שפייז וועלעכע דארף האבען אן השגהה, אדרער די השגהה איז נישט איז ארדענונג — טאר נישט גענוצט ווערטן די פראדוקט.

מדריך לכשרות

טשא קאלאד

מִיד האבען באזוכט די פאבריק סעלאסט (celles) וועלעכע פרודוצירען (טשאקלאלד קאווערט טשעריטס) די איבעריגע צרגעגען קארשען מיט טשאקלאלד. די פרודוקט אויז מליכיג, עס אויז נישט פון קיין חלב ישראל. די פאבריק האט השגחה, דער בעל מכשיר פאצ'יינט איז עס אויז מליכיג.

אכטונג: די זולבע פרודוקט ווערט אויך פאראקייפט דורך אנדריעע ערציינגרס אין דעם נאמען טעלאס. . עס אויז נישט פאצ'יינט מליכיג, און א טיל זענען געציינט פארווע מיט און השגחה, אין דער אחריות פון דעם בעל המכשר פון סעלאסט. די אלע טשאקלאלד קאווערט טשעריטס (אפלו די וועלעכע האבן און זענען פון סעלאס, זוי זענען מליכיג און נישט פון קיין חלב ישראל).

סיריאלט

מִיד האבן באזוכט די פאבריק גענעראל פודס אין בעטעל קרייב מישיגנון, וועלעכע פרודוצירען די פאסט סידיאלס. עס אויז אבזערוירט געווארען די אופן פון פרודוקצייע, די רויע מאטריאליין זענען אונטערוזוכט געווארען, עס אויז פאראאנען און השגחה בלתי חמidea בי די פאבריק.

די פאלגונדע סיריאלים זענען אונטערוזוכט געווארען און פעסט-געשטעטלט אלס כשר:

Rice Krinkles	Grape Nut Flakes
(same as rice crispies)	
40% Bran Flakes	Raisin Bran
Post Toasties	Frosted Rice Krinkles
(same as corn flakes)	Pebbles Fruity
Sugar Sparkled Flakes	(Cellese) (Grape Nuts)

די איבעריגע פרודוקט זענען נאך נישט פעסט-געשטעטלט, וויל מען האט נאך נישט גענדיגט די אונטערוזוכנג פון די רויע מאטריאליין. א טיל פון די פרודוקטען האט מען בכלל נאך נישט געקענט זעהן ווי אווי זוי וווערן געמאכט.

אכטונג: איז מליכיג, נישט פון חלב ישראל post fortified oat flakes צו פארטויישן מיט גרעיפ-נאט פלאיקס) ווערט געמאכט פון נארמאלאע בריט, עס ווערט נאר צוריבען און צוגעלייגט וויטאמינס. די גרעיפ-נאטס זענען פה פלאה.

[זעגען די ברכות, ביטע קוקט אוין די קומענדיינגע מדריכים].

• JEWISH PRESS •

Glatt Kosher

Dear Editor,

Mr. Eli Sacks' letter concerning "Glatt-Kosher" published in your Aug. 6th edition caught my eye. Having practiced "Sh'chita U'b'dika" several years, I feel I have some knowledge — as well as questions — in this matter and would like to express my opinion.

An animal slaughtered kosher requires "B'dikas Hore'oh" — inspection of the lungs. If this inspection turns up a "sircha" — an adhesion — the entire animal is treif. The Ra'moh, whose decisions we usually accept in matters of Halacha, is lenient in this case. He permits the practice of "Mi'uch U'mishmush" — rubbing gently the "sircha" between the fingers of the "bodek" and, if this process removes the "sircha," the animal is kosher (Ra'moh, Yore Deah, 39:13). Those who refuse to accept this lenient view of the Ra'moh or question whether the "bodek" was gentle enough in the handling of the "sircha" insist that their meat be from an animal with "glatt" — smooth, in Yiddish — lungs with no "sircha" at all and are willing to pay the price.

So much for the basic Halacha: May I now ask several questions based upon practical experience:

1) Beef cattle without a "sircha" is very rare. At times, as little as 0-5% are really "glatt." Where does all the beef sold in New York as "glatt-Kosher" come from?

2) The Ra'moh (ibid) specifically excludes calves and lambs from his lenient decision concerning "Mi'uch U'mishmush." Consequently, a calf or a lamb which has a "sircha" is treif even according to the Ra'moh. What, then, is "glatt-Kosher" veal or lamb?

3) Poultry requires no inspection of the lungs. In fact, the lungs of all poultry is adherent to the ribs. What, then, is "glatt-Kosher" chicken or duck?

I have been asking these and similar questions for the last 45 years and, to date, heard no satisfactory answer. Isn't it time that the authorities in charge of Kashruth listen to them seriously and begin mending fences?

Most respectfully,
Rabbi Joseph Goldberg
Brooklyn, N.Y.

וילט איר איז אויפריכטיגע כשרות זאל ואמיינערן
וילט איר און ערליךון רעפארט וועגןו כשרות האבען
וילט איר אויף אן ערפאלאן (אדערא ח"ז א שפטאלאן) האבען א כשרן ביסען
ווערט א חבר איז די איינינגען אויפריכטיגע אונזאציע פון כשרות
לקבל פרס ארבייטענדע ארגאניזאציע פון כשרות

**ועוד הבהירות
שׁע"י הבהירות הקהילות**

פארלאנט איז אלעס וואס איר עסט און וואו איר עסט זאל ווערטן אונטערוואוכט
דורך דעם וועוד הבהירות.
שטיראקט די הענט פון עשו מלאת הקודש באמונה.

מטרת הוועד

א) לבדוק בbatis חרותת מיצרי מזונות ומשקאות ולקבע הבירור
כדלהן:

1. אם נמצא בבייח"ר אשר הכל על צד יותר טוב בלי שום פקוף
הן אופן הרכבה כי לא בא בתוצאה שום חומר מופק או לא בא מרכיב עם
שם חומר, והן באופני המכנות שלא נעשה בהם שום פעם דברים אסורים
(ולא מושכר לאמתפנוי אחרית שאפשר שמייצרת דברים אסורים כמו שכחיה).
וממילא אין צורך שם שום הגעליה או משגיח — או נפרנס שמאכל שכזה
כשר בלי פקוף ותוקף ההודעה רק עד משך בדקה השניה.

2. אם נמצא בבייח"ר כי אופני הרכבה מתאימים להיות כשר רק
שצරיך שם הגעלת מטעמים הנ"ל, אף אם יש שם השגהה, נפרנס את
המציאות שמצוינו ועל הקהlek לתקן או לקרב את ההשגהה.

3. אם נמצא שם על הרכבה יש פקוף או אם נמצא שם זוף וכדו'
מהתחכחות בעלי החרותת וכו', או נפרנס הפקוף שמצוינו.
ב) לענות על השאלות העולות אצל כל יחיד מהמת חסר ידיעה במין
המאכל או המשקה שרוצה לשום במו פי.

ג) לעמוד בקשר עם וועדי הכשרות בעולם הגדול וממש"כ בא"י —
ליידע תמיד מהມתרחש שם, כדי להודיעו לעקל קוריאנו כאן, מכיוון שכחיה
הربה פעמים שכבר הסירו ההשגהה מאיות תוצרת, וטרם הגיעה לידיעה להן.
ד) להודיע העדרות וידיעות חדשות בענייני כשרות, אשר נתוו לදע
למענה.

הטער בת

ביטוי באצלט! לייגט נישט אפ אויף שפער!

די שטונדריגע מאונגונגען האלט אפ אונזער הייליגער ארבעט, און
גיבן צו אומזינסטיגע הוצאות. פארגראינגערט אונז און שיקט שוין
אריין אייער סובסקרייפשאן פאר דעם „מדריך לכשרות“

מדריך לבשרות

non-kosher simultaneously with problems of drippings from fish on higher hooks. Smoked salmon also is packed frequently in oil.

cc) WHIPPED CREAMS AND TOPPINGS

Polyglycerol esters of fatty acids, polysorbate 60, vegetable fat, artificial flavors.

dd) BREAD CRUMBS

May contain milk and/or animal derivatives (oils, emulsifiers) Italian style may contain cheese.

ee) SALAD DRESSING

Oil, vinegar, egg yolk.

ff) INTERNATIONAL STYLE COFFEE E.G. SUISSE MOCHA, CAFE' AU LAIT, CAFE' VIENNA

Oil, Mono & di-glycerides, artificial flavors.

gg) MARACHINO CHERRIES (AS IN FRUIT COCKTAIL)

Artificial flavors

hh) CHRAIN - HORSERADISH

Vinegar, may have oil.

III) CAKE DECORATING KITS

Paste coloring - glycerine. Piping gel - glycerine, gelatin.

In a public address delivered in the spring of 5735, Hagaon Rav Moshe Feinstein shlita vigorously urged yeshiva youth not to follow "the advice of the wicked" to turn from the sanctity of Torah to the atheism and amorality. He refuted the contention that college education is justified for the sake of 'parnasah', and called upon yeshiva youth to be adamant in face of parental pressure to go to college.

מדריך לכשרות

r) JAMES, JELLIES, MAPLE SYRUP, APPLE JUICE

Anti-foaming and clarifying agents, (may be permissible because of bitul). Grapejelly and grape jam have additional problems relating to stam ya'nom.

s) VITAMINS - COUGH MEDICINE

In natural tablets, there is a good chance that stearates are used as binders and/or coatings. e.g. acerola plus (vitamin C). Liquid vitamins have glycerine in cough drops. Capsules are made of gelatin.

t) CUM - BUBBLE AND CHEWING

Gum base, softeners, stearates flavoring.

u) GARLIC AND ONION POWDER AND SALT

Magnesium and calcium stearates. Carey brand salt has . calcium stearate.

v) LIQUORS - BRANDIES

Many have wine bases.

w) PRE - MIXED SOURS

Like whiskey sour-polysorbate.

x) LICORICE

Glycerine and flavorings.

y) LEKVAR (PRUNE BUTTER)

May add shortening.

z) DRIED FRUIT - RAISINS

Industrial size i.e. for bakeries etc. may be sprayed with oil.

aa) CANNED FRUIT

In fruit juices — may have grape juice.

bb) FISH

Chopped herring — bread crumbs spices, dressings. Matjes herring — wine. Pickled herring — has spice blends prepared with mono and diglycerides. Herring may be in sour cream. Shmaltz herring is okay if gotten directly from barrel. Smoked — use same soaking brines for kosher and non-kosher e.g. sturgeon. The smoking of kosher and

מדריך לשירות

coating, shortening, oil; baby cereals have mono and diglycerides.

g) SNACK PACK FOODS

Di-glycerides.

h) ICE CREAM

Stabilizers, emulsifiers, flavoring, pasteurizing equipment; cones and sandwich wafers are baked goods.

i) FROZEN DESSERTS

Di-glycerides.

j) SHERBERTS-ICES

Sherberts must contain milk stabilizers.

k) CHEESES, SOUR CREAM, YOGURT

Rennet in some; some yogurts have gelatin (especially prestirred and "Swiss Style")

l) NON-DAIRY CREAMERS

May have casein or milk and oils, fats, glycerides, emulsifiers and stabilizers.

m) PICKLES

Polysorbate 80.

n) IMITATION SOUR CREAM

May have casein or milk and oils, fats, glycerides, emulsifiers and stabilizers.

o) Tomato juice, ketchup, baked beans, chick peas, canned soups, chinese vegetables (bean sprouts, bamboo shoots, water chestnuts, chow mein vegetables) and prepared sauces

May use same equipment for unkosher foods.

p) CHOCOLATE

Emulsifiers, compound chocolate has vegetable fat, flavoring.

q) COCONUT (SHREDDED)

Desicated is all right; in other kinds they sometimes put in glycerine.

מדריך לשירות

stearol lactylatd, (also known as calcium stearoyl-2-lactylate) is parve but must have supervision).

m) TUMERIC

A spice usually (if added as a liquid) accompanied by Polysorbate 80.

n) DOUGH CONDITIONERS

Have shortenings and diglycerides.

o) COLORING

If in paste form may contain glycerine.

p) ARTIFICIAL SWEETENER

In dietetic soda it is some times added to glycerine.

q) ARGOL, TARTARIC ACID, CALCIUM TAR-TARATE, CREAM OF TARTAR

Problem of *stam ya'nom*.

II. Products which have questionable ingredients

a) BREADS, BAGELS, BIALYS

Shortening, dough mixes, dough conditioners, pan grease, trough grease, divider oils, flour blend (may have milk emulsifier and shortening), eggs.

b) PASTRIES AND CAKES

Puff paste, shortenings, sweet dough base, fillings have stabilizers, creams and fudge bases have emulsifiers, flavorings, cake icings, cream of tartar.

c) MARGARINE

May have milk, oils, fats, glycerides, emulsifiers, stabilizers.

d) INSTANT MASHED POTATOES

Di-glycerides, calcium stearoyl-2-Lactylate flavoring.

e) PEANUT BUTTER

Di-glycerides, oils.

f) BREAKFAST CEREAL

May have diglycerides, gelatin, vitamins in oils, oil

מדריך לכשרות

to pans; doesn't have to be listed as an ingredient, pan liners may be made from stearic acid.

d) CLARIFYING AGENTS AND ANTY-DEFOAMERS

Some are gelatin and animal oils or fats; does not have to be listed as an ingredient.

e) EGGS

There are two problems:

1. blood spots.
2. yolks and ova from slaughtered hens.

f) FREE FLOWING AGENTS

Polysorbate 80, magnesium stearate and calcium stearate; may be of an animal derivative.

g) VINEGAR

May be of wine origin.

h) RENNET

Pepsin-rennin - may be animal or vegetable (not to be confused with pectin which is derived from fruit).

i) EMULSIFIERS – STABILIZERS – SURFACE ACTIVE AGENTS

Known as mono and diglycerides, polysorbates 60, 65, 80, span and tween-sorbitan monostearate, polyglycerol, esters, gelatin, tristearin, monoesters, lipids.

All stearates, stearic acid, fatty acids, esters.
Lecithin is a kosher emulsifier (from corn or soy bean).

j) GUM BASE - SOFTENERS

Contains glycerol resin (glycerine).

k) GELATIN – GLYCINE

There is no kosher gelatin currently manufactured from kosher slaughtered animals.

Glycine is a derivative of gelatin.

l) INGREDIENTS WITH MILK (MILCHIG AND NOT CHOLOV YISROEL)

Sodium caseinate, whey (also needs supervision since made in the production of hard cheddar, swiss and colby cheese), lactose, casein (lactic acid is pareve and calcium

מדריך לבשרות

פון הרוב ישראל בן צבי, ברוקלין, נ.י.

לע"מ ר' נבי יהודה ב"ד חיים ז"ל

A BRIEF GUIDE TO KASHRUS

1. Partial list of ingredients that require Hashgocha:

a) OILS AND SHORTENING

All oils and shortening, even labelled as "pure vegetable" may contain as much as 2% to 15% emulsifiers (mono and diglycerides) which are often animal derived glycerides. These are blended into shortening to give them their specific quality. Many companies process animal and vegetable oil on the same equipment without kashering. Rail cars and tank trucks are also used interchangeably for animal and vegetable in transporting the oil. Common storage tanks are widely used, the same charcoal are also used.

b) FLAVORINGS – NATURAL AND ARTIFICIAL

The following substances are found frequently in flavorings and are either treif or require hashgocha:

civet (from Ethiopean cat).

castoreum – from beaver – used in imitation oil of chocolate.

cognac green – grapes.

brominated vegetable-oil – oil.

glycerin - may be an animal derivative.

polysorbates - to disperse flavoring.

ethyl pelargonate - from pelorganic acid.

nonal aldehyde C-9 in imitation lemon, orange, lime.

nonyl alcohol C-9 made from athylpelargonate.

grape juice - in dark flavors such as cherry, strawberry, raspberry, etc.

musk.

c) RELEASE AGENTS

Many in use are derived from animals; used to prevent white bread and rolls, hard candy and cakes from sticking

Enclosed please find \$

I would like to subscribe to the VAAD HAKASHRUS

1 Year 2 Years 3 Years Air Mail

Name _____

Address _____

City _____ State _____ Zip _____

Subscription Rates (PAID IN ADVANCE)

IN U.S.A.

1 Year	\$ 6.00
Air Mail 1 Year.	\$ 10.00
2 Years.	\$ 11.00
3 Years.	\$ 16.00

IN CANADA, EUROPE ETC.

1 Year.	\$ 8.00
Air Mail 1 Year.	\$ 12.00
2 Years	\$ 15.00
3 Years	\$ 22.00

For Further information please feel free to write or call the:

VAAD HAKASHRUS

P.O.B. 56, Brooklyn, N.Y. 11228

(212) 336-4895